

عنوان مقاله:

پس به منابع آبی در شکل‌گیری تمدن ایلام - با تأکید بر شرایط زیست محیطی بین‌النهرین

محل انتشار:

همایش ملی باستان‌شناسی و معماری سازه‌های آبی دزفول (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسنده:

مریم رضانی - دانشجوی دکتری باستان‌شناسی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

شناخت جغرافیایی دیرین، مقدمه درک ماهیت تحولات روزگار باستان است که بدون آن نمی‌توان به فهم و شناخت درست و دقیقی از اسباب و علل پیدایش تمدن و شهرنشینی دست یافت به طوری که باستان‌شناسان نوگرا معتقدند که تطور فرهنگی همراه تو رهیافتی (بیستم شناختی) بهترین روش برای توصیف دگرگونی‌های فرهنگی است. این بحث از باستان‌شناسان معتقدند که عامل زیست‌محیطی تأثیر بسزایی در تمامی تغییرات فرهنگی دارد و عواملی همانند اختیار و آزادی خیلی در این امر دخیل نیستند. موضوع این مقاله تفسیر منابع آب در شکل‌گیری تمدن، تعاملات اقتصادی و اجتماعی گیلا که با تأثیر از تمدن بین‌النهرین جنوبی است. در باغ برترین‌های طبیعی جنوب بین‌النهرین نسبت به دیگر مناطق از نظر تنوع و تراکم منابع زیستی در نیمه دوره چهارم ملموس‌تر است و همین باعث شده که جنوب بین‌النهرین زودتر وارد دوران شهرنشینی شود. مزایای زیست‌محیطی بین‌النهرین جنوبی در طی دوره هزاره چهارم همواره برقرار بود و این امتیازات فرصت‌هایی را برای گروه‌های حاکم فراهم می‌آورد تا بتوانند به بهره‌برداری از منابع گوناگون اکولوژیک بین‌النهرین پرداخت و با انداختن مازاد محصول زمین راه برای اقتصاد مبتنی بر صادرات فراهم آورند و. با توجه به شباهت‌های زیست محیطی بین خوزستان و بین‌النهرین جنوبی این سرزمین نیز بلافاصله پس از بین‌النهرین جنوبی وارد دوران شهرنشینی شد که بروز تابلت‌های پروتوایلامی مربوط به دوران شهرنشینی گواه بر این ادعا نیست. این مقاله با تأکید بر ویژگی‌های خاص بین‌النهرین جنوبی و خوزستان، اولین پایتخت ایلام سعید دارد به این نتیجه برسد که با آنکه خوزستان تحت تأثیر بین‌النهرین جنوبی وارد دوران شهرنشینی شد با این حال ویژگی‌های زیست‌محیطی خاص آن و وجود منابع آبی چون رود دز، کرخه و کارون نیز نقش بسزایی در ورود خوزستان در اوایل هزاره چهارم به دوران شهرنشینی داشتند.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/164996>

